

1806 med betydeligt Overskud, men fra 1807, da fem af Handelens Skibe med Returladninger opbragtes af Fjenden, ligesom andre Uheld stødte til i de følgende Aar, under ugunstige Forhold. Fra 1829 gav Handelen dog paa ny Overskud, og dette holdt sig nu i lange Tider, nemlig, nogle enkelte spredte Aar fraregnet, indtil Finansaaret 1877—78 inkl. Dette gode finansielle Resultat ledsagedes imidlertid ikke af en tilsvarende Fremgang for den grønlandske Befolkning, bl. a. fordi denne i for stort et Omfang ved Salg til Handelen blottede sig for Produkter, der vare Livsfornødheder for den, og i Stedet for indkøbte Luksusvarer — et Forhold, som fremmedes derved, at der i Løbet af Aarhundredets første Halvdel var oprettet en Mængde „Udsteder“ (Filialer af Kolonierne), saa at Adgangen til Handelsomsætning med de Danske var gjort langt lettere for de Grønlændere, der boede borte fra selve Kolonierne, hvorfor ogsaa denne Handelsomsætning tog stærkt til. Hele denne Periode kan derfor i saa Henseende betegnes som en Overgangsperiode, hvor ny Dele af Befolkningen fik Handels-samkøbet nærmere og først efterhaanden venner sig til bedre at skønne over det Omfang, i hvilket Handelen bør drives. Mange Grønlænderes Mangel paa økonomisk Sans og forstandig Forsynlighed og adskillige Handelsbetjentes Iver efter at faa Handelsomsætningen saa højt op som muligt, bragte paa flere Maader uheldige Forhold til Veje. Paa flere Steder herskede Nød og Forarmelse iblandt Grønlænderne — i Vintrene 1853—54 og 1856—57 var der endog ligefrem Hungersnød, under hvilken en stor Mængde Mennesker døde af Sult og Kulde.

For at raade Bod paa de uheldige Forhold, særlig med Hensyn til Uddelingen af Understøttelse i Trangtid, indgav da i Aaret 1856 flere af de i Sydgrønland værende Europæere, nemlig Videnskabsmanden, Dr. phil. Rink, der faa Aar i Forvejen havde modtaget Ansættelse som Inspektør, Missionær og Seminarieforstander Janssen, Missionær under Brødremenigheden Kleinschmidt og Læge Lindorff, Forslag til Indenrigsministeriet om Oprettelse af en Slags kommunal Bestyrelse i Grønland under Navn af „Forstanderskaber“. Forslagsstillerne, der gik ud fra, at man ved at benytte de indfødte som Forstandere kunde vække Selvstændighed og Eftertanke over Fællesanliggender hos dem, formente, at Forstanderskaberne ikke blot burde betros Varetagelsen af Fattig-

væsenet, men tillige Retsplejen blandt Grønlænderne indbyrdes. Ministeriet gik ind paa Planen, og for hvert af de 6 Kolonidistrikter i Sydgrønland oprettedes forsøgsvis et Forstanderskab, bestaaende dels af de europæiske Embeds- og Bestillingsmænd som faste Medlemmer, dels af indfødte, som disse selv skulde vælge blandt Kajakfængere, der udmærkede sig ved særlig Dygtighed. Hermed var Begyndelsen gjort til Grønlændernes Medvirkning ved Styrelsen af Landets Anliggender. Under 7. Maj 1862 udfærdigedes af Ministeriet „Foreløbige Bestemmelser om Grønlændernes Kasse- og Forstanderskaber i Sydgrønlands Inspektorat“. Ved disse „foreløbige Bestemmelser“ blev det fastsat, at de indfødte Forstandere skulde vælges af Familieoverhovederne i de mindre Distrikter indenfor Kolonidistriktet, og Forstanderskabets Raadighed over Kolonikassen og Delagtighed i Udøvelsen af Retsplejen blev bestemt. Den 1. Maj 1863 blev dernæst Forstanderskabsinstitutionen indført i Nordgrønland ved foreløbige Bestemmelser, der i Grundtrækkene stemmede med de for Sydgrønland givne.

Den Tvivl, hvormed Grønlænderne i Begyndelsen mødte Forstanderskabsinstitutionen, afløstes i Løbet af ret faa Aar af Tillid og Interesse. Som ovenfor nævnt, var Anledningen til Forstanderskabernes Oprettelse nærmest at søge i Utilstrækkeligheden af de Foranstaltninger, hvormed man havde forsøgt at forebygge Hungersnød blandt de indfødte; man indsaa, at saadanne Ulykker ikke havde deres Grund i tilfældige Aarsager alene, men i en mere almindelig Tilbagegang i Henseende til Befolkningens Forsyning med Boliger, Klæder, Baade og Redskaber; i stort omfang havde denne Tilbagegang sin Rod i, at Flid og Forudseenhed under den udvidede Handelsdrift var bleven svækket blandt Grønlænderne, og at den offentlige Orden under de ny Forhold var højst mangelfuld. Forstanderskabsinstitutionen havde derfor et videre Maal end at tjene til Varetagelsen af de Anliggender, der almindelig samles under Benævnelsen „Kommunalvæsen“; det gjaldt at indføre en borgerlig Orden med Lov og Ret blandt Grønlænderne. Det viste sig efterhaanden, at der i de indfødtes Evne og i Stedforholdene ikke laa nogen Hindring for den tilsigtede nye Ordning. Ligesom de indfødte Forstandere i det Hele og Store varetog de dem betroede Opgaver med Skønsomhed, saaledes viste Trangen til et ordnet Retsvæsen sig ved Benyttelsen af Forstanderskaberne som Domstol i mange